Sygn. akt **OS 6/21**

POSTANOWIENIE

Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie
z dnia (…) r.
w składzie:

Przewodniczący	**r.pr. Tomasz Marzec**
Sędziowie	**r.pr. Paweł Cegiełko - sprawozdawca**
	r.pr. Arkadiusz Wagner

Protokolant **Joanna Kowalska**

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w dniu (…) r. sprawy ze skargi (…) reprezentowanej przez (…) – na postępowanie radców prawnych (…) na skutek odwołania z dnia (…) r. - wniesionego w dniu (…) r. - od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (…) r., sygn. akt RD-(…) o odmowie wszczęcia dochodzenia

postanawia:

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 74^1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2020 r. poz. 75, z późn. zm.) utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

Przewodniczący:	Członkowie:	
……	……	……
r.pr. Tomasz Marzec	r.pr. Paweł Cegiełko	r.pr. Arkadiusz Wagner

Sygn. akt **OS 6/21**

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia (…) r., wydanym w sprawie o sygn. akt RD-(…), Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie odmówił wszczęcia dochodzenia w sprawie wobec radców prawnych (…), ustalając, że powołane w skardze zachowania radców prawnych polegające na wykonywaniu czynności poradnictwa obywatelskiego w punktach nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego prowadzonych przez powiat, nie zawierają znamion przewinienia dyscyplinarnego, tj. na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 74^1 ustawy o radcach prawnych.

Od powyższego postanowienia odwołanie złożył prezes zarządu (…), zaskarżając je w całości, wniósł o jego uchylenie. Zdaniem skarżącego, radcy prawni udzielając nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego sprzeniewierzają się niezależności zawodowej, po pierwsze, przez świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w ramach kancelarii radcy prawnego, po drugie, przez poddanie się egzaminowi w celu uzyskania statusu doradcy obywatelskiego, prowadzonemu przez politologa lub socjologa, co miało być „nazbyt wstydliwe i ośmieszające oraz upokarzające radcę prawnego" i po trzecie, przez poddanie się kontroli wojewody, oceniającego udzielone porady obywatelskie.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie zważył, co następuje.

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Radca prawny podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej w szczególności za postępowanie sprzeczne z prawem lub zasadami etyki (por. art. 64 ustawy o radcach prawnych). Dlatego obwinienie radcy prawnemu o popełnienia deliktu dyscyplinarnego musi polegać na przypisanie radcy prawnemu postępowania sprzecznego z prawem lub zasadami etyki.

Na gruncie ustawy o radcach prawnych, niezależność radcy prawnego odnosi się do nieskrępowania radcy prawnego poleceniem co do treści opinii prawnej (por. art. 13 ust. 1 ustawy o radcach prawnych). Szerszy wymiar niezależności określają postanowienia Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w art. 7, art. 25 ust. 1 i art. 26. Zgodnie z powołanymi przepisami, radca prawny nie jest związany poleceniem co do treści opinii prawnej, a wyrażane przez kogokolwiek polecenia, sugestie, czy wskazówki nie mogą wpływać na prezentowane przez radcę prawnego stanowisko w danej sprawie. Dlatego przy wykonywaniu czynności zawodowych, radca prawny powinien być wolny od wszelkich wpływów wynikających z jego

osobistych interesów, nacisków z zewnątrz oraz ingerencji z jakiejkolwiek strony lub z jakiegokolwiek powodu. Wpływom czy naciskom nie wolno mu ulegać nawet w celu spełnienia oczekiwań klienta lub osoby trzeciej. Radca prawny nie może zajmować się sprawami ani w jakikolwiek sposób uczestniczyć w czynnościach, które ograniczałyby jego niezależność. Radca prawny nie może także świadczyć pomocy prawnej, jeżeli wykonywanie czynności zawodowych stwarzało ograniczenia jego niezależności.

Skarga, a w ślad za nią odwołanie, zmierza do stwierdzenia w trybie odpowiedzialności dyscyplinarnej, że świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego przez radcę prawnego jest samo w sobie zajęciem stanowiącym delikt dyscyplinarny z tego względu, że narusza zasadę niezależności zawodowej radcy prawnego. Nie budzi wątpliwości, że nie jest to zajęcie wprost zakazane przez przepis prawa. Przykładowo art. 214 § 1 k.s.h. stanowi, że zatrudniony w spółce radca prawny nie może być jednocześnie członkiem rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej. Takiej regulacji wyłączającej wprost świadczenie przez radcę prawnego nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego nie zawiera ustawa o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej. Z treści skargi i odwołania nie wynika także, aby radca prawny udzielił konkretnej porady obywatelskiej pozostając pod czyimś wpływem, naciskiem lub wykonując czyjeś polecenie co do treści udzielanej porady.

Zdaniem skarżącego, radcowie prawni naruszyli zasadę niezależności w ten sposób, że udzielali nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w ramach kancelarii, gdy ustawa wyraźnie odróżnia udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej od nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego. Skarżący nie wykazał jednak związku między niezależnością a udzielaniem nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego akurat w ramach kancelarii. Drugim przypadkiem sprzeniewierzenia się niezależności było, w ocenie skarżącego, poddanie się przez radcę prawnego egzaminowi w celu uzyskania statusu doradcy obywatelskiego, prowadzonemu przez politologa lub socjologa, co miało być „nazbyt wstydliwe i ośmieszające oraz upokarzające radcę prawnego”. Gdyby podzielić punkt widzenia skarżącego, to za delikt dyscyplinarny należałoby uznać każdy przypadek przystąpienia przez radcę prawnego do egzaminu na prawo jazdy, podczas którego radca prawny egzaminowany jest najczęściej przez inżyniera m. in. ze znajomości przepisów ruchu drogowego. Trzecim przypadkiem sprzeniewierzenia się niezależności było, w ocenie skarżącego, poddanie się przez radcę prawnego kontroli wojewody, oceniającego udzielone porady obywatelskie. Skarżący nie wskazał jednak na ani jeden przypadek przeprowadzenia takiej kontroli przez wojewodę, czy udzielenia przez radcę prawnego konkretnej porady obywatelskiej pod wpływem oceny

wojewody wyrażonej w następstwie przeprowadzonej kontroli. Nie można więc uznać, że radca prawny udzielił konkretnej porady obywatelskiej w sposób zależny, tj. pod wpływem oceny dokonanej przez wojewodę.

Mając powyższe na uwadze, należało orzec jak w postanowieniu, gdyż postępowanie radcy prawnego nie było sprzeczne z prawem ani z zasadami etyki.

Przewodniczący:	Członkowie:	
……	……	……
r.pr. Tomasz Marzec	r.pr. Paweł Cegiełko	r.pr. Arkadiusz Wagner